

ПОПОВА А.Ю., МОРОЗ В.М.

ІНДЕКС РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК СКЛАДОВА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ НАЦІОНАЛЬНОГО УРЯДУ

Метою доповіді є розгляд можливості використання індексу розвитку людського потенціалу як складової оцінки роботи національного уряду. Позитивні зрушення у розбудові відкритого громадського суспільства в Україні обумовили активізацію дискусії навколо критеріїв, показників, методик виміру ефективності та результативності діяльності виконавчих органів влади. Сучасний стан розвитку науки державного управління свідчить, що питання впровадження критеріїв оцінки результативності діяльності органів державної влади знаходиться на стадії розробки. Потребує уваги критеріальна система оцінки якості та ефективності діяльності органів виконавчої влади щодо надання суспільству управлінських послуг, їх якості й ефективності.

Одним з відомих підходів до оцінювання ефективності діяльності органів влади є аналіз за соціальними індикаторами (рівень безробіття і реальних доходів населення; неефективне управління державною власністю; невиправдане втручання держави в діяльність суб'єктів господарювання) [1]. З огляду на зміст та мету існування держави як інституції слід зауважити на доцільності проведення аналізу ефективності та результативності діяльності виконавчих органів влади за показником рівня життя населення як індикатора, що вказує на рівень задоволення людиною своїх фізичних, духовних та соціальних потреб [2].

У доповіді пропонується розглянути можливість використання індексу розвитку людського потенціалу для вимірювання результативності діяльності національного уряду. Індекс розвитку людського потенціалу (Human Development Index (HDI)) є складовою частиною методики роботи фахівців ПРООН (Програма Розвитку Організації Об'єднаних націй) з складання рейтингу рівня життя країн світу [3]. Структура HDI передбачає розподіл цієї категорії на такі складові: довголіття, знання, достойний рівень життя, що оцінюється як ВВП на душу населення [4].

У доповіді надається співвідношення HDI, визначеного для України, зі складом відповідного Уряду в період з грудня 1999 року до грудня 2008 року. Визначення ефективності діяльності уряду з використанням показників HDI з огляду на загальносвітову тенденцію до покращення рівня життя громадян, кон'юнктуру світового ринку, стадію економічного циклу та відповідний етап проходження трансформації є доволі абстрактним та таким, що має досить високу вірогідність похибки.

Разом з тим, аналіз діяльності уряду у контексті результатів досліджень міжнародних організацій є показовим та таким, що має об'єктивний характер.

Отже, запропонований підхід співвіднесення дієвості діяльності Уряду з індексом розвитку людського потенціалу надасть можливість підвищити об'єктивність процесу оцінювання ефективності та результативності діяльності органів державної влади щодо виконання ними своїх конституційних обов'язків.

Список літератури: 1. Причини, що обумовлюють необхідність проведення адміністративної реформи в Україні // Національна безпека і оборона. – 2000. - № 5. – С. 4 – 10. 2. Державне управління: Навч. посіб. /А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна, Л.Ю. Гордієнко; За ред. А.Ф. Мельник. – К.: Знання-Прес, 2003. – 343 с. 3. <http://www.hdr.undp.org> 4. Мороз В. Рівень життя населення як індикатор виміру ефективності та результативності діяльності органів державної влади // Актуальні проблеми державного управління: Збірник наукових праць. - Харків: Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2005. - №2 (25): У 2-х ч. - Ч. 2. – С. 194 – 198.